

Vervolgonderzoek rekenkameronderzoek

Offerte aanvraag Rekenkamercommissie onderzoek

1. Inleiding

De Rekenkamercommissie (RKC) Westland heeft besloten een vervolgonderzoek ('follow-up') uit te laten voeren naar een aantal rekenkameronderzoeken die in de afgelopen jaren zijn afgerond.

De RKC laat dit onderzoek uitvoeren door een extern bureau. Het onderzoek dient uitgevoerd te worden in de periode oktober-november 2018 (zie planning). In dit offertedocument zet de RKC de vragen en ideeën uiteen ten behoeve van het op te zetten en uit te voeren onderzoek. Aan de onderzoeksbureaus wordt gevraagd om een voorstel te doen, waarbij het de bureaus vrij staat om (beargumenteerd) af te wijken van de in dit document geschetste ideeën en (beperkt) van de vraagstelling.

De RKC schrijft vier bureaus aan met ruime ervaring in rekenkameronderzoek en nodigt hen uit om hun ervaring te combineren met de ideeën van de RKC, resulterend in een aansprekend en concreet voorstel voor aanpak, urenbesteding, planning en kosten. De RKC verzoekt de bureaus om het voorstel tot maximaal 10 pagina's te beperken (excl. bijlagen). Het beschikbare budget voor dit onderzoek is 15.000 Euro excl BTW.

Uw offerte dient een lijst met relevante referentie-opdrachten te bevatten, alsmede het C.V. van de voor dit onderzoek in te zetten onderzoekers. Voor wat betreft de referentieopdrachten dient u aan te geven bij welk van deze opdrachten de onderzoekers direct betrokken waren. Verder wordt u uitdrukkelijk gevraagd in de offerte aan te geven of de onderzoekers of uw bureau werkzaam zijn (geweest) voor de gemeente Westland op het terrein van het onderzoek.

De RKC streeft naar een onderzoeksresultaat dat praktisch bruikbaar is: het dient een gedegen analyse en voorts concrete, toepasbare aanbevelingen te bevatten voor de gemeenteraad, het college van B&W en/of het ambtelijk apparaat. Het onderzoeksrapport geeft antwoord op de onderzoeksvragen en is gericht aan de raad. Een heldere, simpele, korte schrijfstijl wordt geprefereerd boven een theoretische verhandeling.

2. Context onderzoek

De Rekenkamercommissie van de gemeente Westland bestaat sinds 2006. Elk jaar doet de rekenkamercommissie enkele onderzoeken. Soms grote onderzoeken waarin een bepaald beleidsterrein goed wordt doorgelicht, soms kleinere 'quick-scans' op een specifiek onderwerp. De RKC wenst een externe onderzoeker te laten nagaan wat met de conclusies en aanbevelingen uit een aantal onderzoeken is gebeurd (wél of niet opgevolgd, waarom?) én ook wat dat zegt over de effectiviteit van deze rekenkamerrapporten (waar kan de organisatie wat mee?).

Voor dit vervolgonderzoek heeft de RKC de volgende onderzoeken geselecteerd:

- Grondbeleid (2013)
- Kernen tussen de kassen (2014)
- Inkoop- en aankoopbeleid (2015)
- Monitor 3D (2015)
- Geheimhoudingsbepalingen (2016)

Met deze selectie pakt de RKC een vijftal onderzoeksrapporten over verschillende onderwerpen uit de afgelopen jaren (de meest recente publicaties worden buiten beschouwing gelaten omdat de RKC het nog te vroeg vindt om de opvolging hiervan na te gaan).

3. Doelstelling onderzoek

Doel van het onderzoek is om na te gaan wat de opvolging is van de aanbevelingen die gedaan zijn in de hierboven genoemde vijf rekenkamerrapporten uit de afgelopen jaren. Opvolging kent uiteraard verschillende gradaties, van het (deels) overnemen van de aanbevelingen door de raad tot het (volledig) overnemen door de raad & het college en het vervolgens implementeren door de organisatie. De RKC nodigt het te selecteren bureau dan ook van harte uit om dit begrip nader uit te werken met het oog op de vraagstelling en het normenkader. In ieder geval dient gekeken te worden naar wat er met de conclusies en aanbevelingen uit die rapporten is gedaan door de raad (Is er raadsbesluit over genomen? En is dat opgevolgd?) en het college (Hoe is het rapport opgepakt? Is de raad betrokken/geïnformeerd/oid.?).

De RKC wenst nadrukkelijk dat dit onderzoek een lerend aspect in zich heeft. Het gaat zowel om de vraag naar de doorwerking van conclusies en aanbevelingen als de vraag waarom die bij het ene onderzoek wellicht groter is dan bij het andere.

4. Vraagstelling onderzoek

Dit onderzoek kent de volgende vraagstelling:

Hoofdvraag:

Wat is de opvolging van de rekenkameronderzoeken door het gemeentebestuur van Westland en welke lessen zijn hieruit te trekken voor de raad, het college en de RKC?

Ter specificatie van de hoofdvraag kan onder andere gedacht worden aan de volgende deelvragen:

- In welke mate zijn de conclusies en aanbevelingen uit de RKC rapporten Grondbeleid, Kernen tussen de kassen, Inkoop- en aankoopbeleid, Monitor 3D & Geheimhoudingsbepalingen opgevolgd?
- Is de opvolging van deze rapporten gelijk, of verschilt het van rapport tot rapport (onderwerp) wat er mee gedaan is en zo ja, waarom?
- Is het mogelijk om een rode draad te destilleren uit het soort aanbevelingen dat wel of juist niet wordt opgevolgd?
- Welke aanbevelingen zijn er voor de gemeenteraad betreffende de opvolging van aanbevelingen van de RKC?
- Welke aanbevelingen zijn er voor het college betreffende de opvolging van aanbevelingen van de RKC?
- Welke aanbevelingen zijn er -in elke fase van het onderzoek- voor de RKC betreffende het kunnen verbeteren van de opvolging van de eigen aanbevelingen?

5. Onderzoek & eindproduct

Het is voor de RKC een permanent aandachtspunt om te bewaken dat haar onderzoeken in het teken staat van leren. Een goede interactie met de raad en het college alsmede met betrokken ambtenaren voorafgaand, tijdens en na onderzoeken is van belang. De conclusies en aanbevelingen van onderzoeken moeten concreet en realistisch zijn.

Het onderzoeksbureau levert een eindproduct op dat bestaat uit drie delen:

- Een samenvatting op hoofdlijnen van het onderzoek, de conclusies en de aanbevelingen (max 2 A4).
- Een beknopt bestuurlijk rapport, waarin de conclusies en aanbevelingen duidelijk onderbouwd worden gepresenteerd.
- Een feitenrapport, waarin verslag wordt gedaan van het uitgevoerde onderzoek, inclusief bevindingen op basis van toetsing aan een vooraf opgesteld normenkader.

We nodigen het onderzoeksbureau uit om een voorstel te doen voor een aansprekende en bruikbare visualisatie van de resultaten, die nadrukkelijk onderdeel uitmaakt van de offerte.

De RKC en het onderzoeksbureau bespreken de bevindingen en resultaten tussentijds. Eventuele feedback, aanvullende vragen en aanpassingen op basis van feitelijk wederhoor op het conceptrapport worden verwerkt door het onderzoeksbureau alvorens het rapport definitief te maken voor verzending naar het college voor bestuurlijk wederhoor en naar de gemeenteraad. Het onderzoeksbureau is aanwezig bij de technische behandeling in de raadscommissie en bereidt de inhoudelijke presentatie voor als persoonlijke toelichting op het rapport.

6. Planning

De planning van het onderzoek ziet er voorlopig als volgt uit en kent een totale doorlooptijd vanaf het 3^e kwartaal van 2018 tot en met het 1^e kwartaal van 2019. Van de onderstaande indicatieve data kan in onderling overleg beperkt worden afgeweken. Het onderzoeksbureau is verantwoordelijk voor het halen van deze deadlines. Besprekingen vinden plaats in het gemeentehuis in Naaldwijk en zijn geel gearceerd.

Processtap:	Wanneer:	Wie:
Startdocument en offerte uitvraag vaststellen	29 aug	RKC werkgroep
Startdocument wordt verzonden naar de raad voor mogelijkheid tot reflectie en suggesties te verwelkomen	31 aug	Secretaris RKC
Bureaus benaderen met offerte uitvraag	31 aug	Secretaris RKC
Bureaus leveren offertes aan en secretaris mailt deze door naar werkgroep	14 sept	Secretaris RKC
Selectie op basis van offerte van 2 bureaus voor toelichting	17 sept	RKC werkgroep
Toelichting offerte door 2 geselecteerde bureaus	18 sept (avond, tussen 19 & 21u)	Bureaus, RKC werkgroep
Vaststellen keuze onderzoeksbureau en opdrachtverlening	18 sept	RKC werkgroep

Vorbereiden startbijeenkomst, opstellen startdocument, presentatie, lijst van voor het onderzoek benodigde informatie en mensen, voorstel interview data (controller, raadsleden), documentenstudie	21-9 tot 17-10	Bureau
Startbijeenkomst, bespreken startdocument en start onderzoek met ambtelijke contactpersonen en wethouder, vaststellen interviewdata (eventueel aansluitend aan startbijeenkomst)	17 okt (15.00 tot 16.00 uur)	Bureau, RKC werkgroep, stakeholders ambtelijke organisatie
Uitvoering onderzoek. Tussentijds overleg en update met de RKC werkgroep per telefoon en email. Opstellen concept rapportage.	18-10 tot 30-11	Bureau
Per email de stand van zaken en het eerste concept rapport delen met de werkgroep	30 nov	Bureau en RKC werkgroep
Suggesties voor aanpassingen en aanscherping van de onderzoeksresultaten naar bureau	4 dec	RKC werkgroep
Verwerken van op- en aanmerkingen, vervolg uitvoering en aanscherping onderzoek, opstellen concept rapportage en versturen naar RKC werkgroep	4-12 tot 7-12	Bureau
Bespreking concept-rapportage	10 dec	Bureau en RKC
Aanpassen, feedback ronde per email en definitief maken rapport van bevindingen	10-12 tot 12-12	Bureau
Laatste lezing en goedkeuring, evt aanpassingsronde met bureau, toesturen aan hele RKC	12-12 tot 14-12	RKC werkgroep
Formele vaststelling in RKC commissie	19 dec	RKC vergadering
Definitief rapport van bevindingen onder embargo naar het ambtelijk apparaat	21 dec	Secretaris RKC
Ambtelijk wederhoor (i.v.m. kerstvakantie 3 weken)	11 jan 2019	ambtenaren
Ambtelijke reactie verwerken, conclusies en aanbevelingen opstellen, feedback ronde per email, aanpassen	11-1 tot 15-1	Bureau
Conclusies en aanbevelingen redigeren en vaststellen	16-1	RKC
Definitieve rapport aanpassen	17-1 tot 19-1	Bureau
Definitief rapport wordt vastgesteld door de RKC en wordt onder embargo verstuurd naar het college	19-1	RKC werkgroep Secretaris RKC
Bestuurlijk wederhoor (3 weken)	19-1 tot 13-2	B&W
Opstellen van reactie op bestuurlijk wederhoor (oplegnotitie) en aanbiedingsbrief	13-2 tot 18-2	RKC werkgroep
Definitief rapport onder embargo naar de Raad	20-2	Secretaris RKC
Openbare Aanbieding in RC Bestuur	7 maart 2019	Rc Bestuur, RKC werkgroep

Bespreking en debat in raadscommissie Bestuur Bureau bereidt presentatie voor.	4 april 2019	rc Bestuur, ambtenaren, RKC, bureau
Besluitvorming in gemeenteraad (indien geagendeerd)	16 april 2019	Raad

7. Organisatie

De RKC besteedt de uitvoering van het onderzoek uit aan een extern onderzoeksbureau. Het onderzoek wordt begeleid door een werkgroep uit de RKC, bestaande uit de RKC leden Nils Nijdam, André Timmerman en de ambtelijk secretaris Dick van Vliet.

Meer informatie over de Rekenkamercommissie Westland is te vinden op:

www.gemeentewestland.nl/gemeenteraad-en-college/gemeenteraad/raadscommissies/rekenkamercommissie.html